

Vest-Finnmark Rådet

Fjellveien 6

Postboks 43

9593 BREIVIKBOTN

+47 908 52916

bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no

Loppa kommune
v/ordfører Stein Thomassen og rådmann Frank Bækken

Oversendt pr e-post:
stein.thomassen@loppa.kommune.no
frank.baekken@loppa.kommune.no
postmottak@loppa.kommune.no

Breivikbotn, 2. desember 2020

Uttalelse - SalCods nasjonale betydning for FoU-baserte kunnskapsgrunnlag om sameksistens i kystsonen

Vest-Finnmark Rådet er en allianse mellom de 7 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 42.500 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark fylke. De 7 kommunene er planmyndighet for blant annet areal- og kystsoneplanleggingen for ca. 1/3 av arealene i Finnmark.

Regionen er i vekst, både med tanke samfunns- og næringsutvikling. Rådet har derfor valgt å innta rollen som en aktiv medspiller i utviklingen i regionen og fylket som helhet.

Vest-Finnmark Rådet har fattet følgende enstemmige vedtak i sak 27/20:

Vest-Finnmark Rådet vil med denne uttalelsen påpeke viktigheten av at FoU-prosjektet SalCod, i regi Havforskningsinstituttet, kan gjennomføres som planlagt i Frakkfjorden i Loppa kommune. Eventuelle effekter av lakseoppdrett på torsk og andre arter er en problemstilling som har skapt debatt og stått uløst de siste 20 årene. I mellomtiden har oppdrettsaktiviteten økt, spesielt i nord. Storting og regjering har i sine strategier lagt opp til at det er i nord den største fremtidige veksten i havbruksnæringen skal finne sted, og forvaltningsbeslutninger som må fattes som følge av en slik satsing må være tuftet på så gode kunnskapsgrunnlag som mulig.

Med ovennevnte som utgangspunkt er det bevilget minimum 50 millioner kroner for gjennomføringen av FoU-prosjektet SalCod, som skal bidra til økt kunnskap om og mulige løsninger for denne betente problemstillingen. Bevilgningene kommer fra Norges forskningsråd, Havforskningsinstituttet og Troms og Finnmark fylkeskommune.

Havforskningsinstituttet har gjennom kartlegginger av kyst- og fjordområdene fra Trøndelag til Øst-Finnmark avdekket at det antakelig kun er området i Frakkfjorden i Loppa kommune som egner seg til gjennomføringen av et slikt forskningsprosjekt. Dette som følge av at det er svært vanskelig å finne nabofjorder «med, uten og før oppdrett», som samtidig har bestander av torsk og er av en størrelse og beliggenhet som gjør det mulig å gjennomføre et BACI (dvs. før-etter studie) design. BACI er den beste metodikken for å få gode svar på kompliserte problemstillinger, og sannsynligvis den eneste metodikken som kan gi tilfredsstillende, robuste svar på om lakseoppdrett påvirker torsk og andre arter.

Havforskningsinstituttet har siden våren 2019 gjennomført «før-studier» i Frakkfjorden, der man har kartlagt ulike forhold i fjordmiljøet i forkant av eventuell etablering av lakseoppdrett. Her har man samlet inn svært mye før-data (vandring gytetorsk, tetthet ungtorsk og vandring fjordtorsk, prøver av fisk, undersøkelser av bunn mv.) slik at Havforskningsinstituttet nå har et godt grunnlag for å studere eventuelle endringer. Den forskningsaktiviteten som hittil har funnet sted beløper seg til 10-15 millioner kroner.

For å kunne gå videre som planlagt i neste fase av FoU-prosjektet SalCod, er man avhengig av en etablering av havbruksaktivitet i Frakkfjorden. Dette for at man i prosjektet skal kunne måle de eventuelle effektene lakseoppdrett har på torsk og andre arter, samt vurdere mulige tilpasninger og tiltak som kan legge til rette for bedre sameksistens mellom de ulike artene i og brukerne av fjorden.

Det er allerede havbruksaktører som har signalisert interesse av å etablere lakseoppdrett i dette området. Dette har Loppa kommune stilt seg positive til, og har ved utarbeidelsen av «Kommuneplanens arealdel 2020-2030 for Loppa kommune» fremmet forslag om å avsette nye akvakulturlokasjoner i Frakkfjorden. Dette fremmet Loppa kommune også gjennom et eget forslag til reguleringsplan i 2019. Sametinget har fremmet innsigelser mot disse akvakulturlokasjonene, begrunnet i hensynet til tradisjonelt sjølaksefiske, fiske til matauk og tradisjonelt fiske. Blant fiskarlagene er meningene delte; Fiskarlaget Nord og Sørøy/Loppa fiskarlag er negative til dette, mens Vest-Finnmark Kystfiskarlag stiller seg positive. Sistnevnte har også uttrykt viktigheten av at man får på plass det FoU-baserte kunnskapsgrunnlaget som SalCod skal bidra til, slik at partene i fremtiden kan basere diskusjoner og innspill på de funn, tiltak og tilpasningsmuligheter som blir dokumentert gjennom dette prosjektet.

Vest-Finnmark Rådet ser at en etablering av havbruksaktivitet i Frakkfjorden i Loppa kommune kan få mulige negative konsekvenser for de som allerede bruker fjorden. Samtidig er det av stor betydning at man får etablert havbruksaktivitet i området, slik at man gjennom FoU-prosjektet SalCod kan få dokumentert, og om mulig løst, eventuelle effekter av lakseoppdrett på torsk og andre arter.

Gitt Havforskningsinstituttets vurdering av at dette er det eneste området langs norskekysten nord for Trøndelag som egner seg til et slikt forskningsprosjekt, samt det faktum at det er bevilget minimum 50 millioner kroner fra nasjonale og regionale utviklings- og forskningsorgan for å løse denne viktige problemstillingen, mener Vest-Finnmark Rådet at det er av stor nasjonal betydning at FoU-prosjektet SalCod kan gjennomføres som planlagt i Frakkfjorden i Loppa kommune. Dette må hensyntas i det videre sakskomplekset tilknyttet «Kommuneplanens arealdel 2020-2030 for Loppa kommune».

Med vennlig hilsen

Marianne Sivertsen Næss
Rådsleder
Vest-Finnmark Rådet

Bente O. Husby
Daglig leder
Vest-Finnmark Rådet

Kopi:

Havforskningsinstituttet v/prosjektleder SalCod Pål Arne Bjørn

Troms og Finnmark fylkeskommune v/
fylkesråd for næring Karin Eriksen og seniorrådgiver Stein Arne Rånes

Medlemmene i Vest-Finnmark Rådet